

Mojca Račič Simončič*- vodja skupine za rajže in njihova organizatorica***RAJŽAJMO!**

Novo vodstvo SED je pripravilo bogat program strokovnih ekskurzij za svoje člane in tudi njihove sorodnike ter člane drugih društev in organizacij. S tem bi radi predvsem navezali, obudili ali okrepili stike med etnologi in drugimi strokovnjaki. Ker je veliko etnologov zaposlenih v muzejih, bomo približno enkrat na mesec organizirali obisk muzejev in podobnih ustanov.

Te obiske bomo skušali združiti s posebnim dogodkom, na primer z otvoritvijo razstave ali prenovljenega muzeja, s podelitvijo nagrade, tiskovno konferenco, predavanjem, praznikom, sejmom, delavnico, kulinariko ... Tako bomo drug drugemu predstavili svoje delo, spoznavali regionalne posebnosti, skupaj reševali težave, zasnovali nove projekte, se zabavali, predvsem pa skušali preseči odtujenost. Sprva bomo rajžali z najetimi avtobusi ali lastnimi avtomobili, kasneje pa tudi z lojtrnikom, kočijo, kolesom ali peš, tudi z vlakom, ladjo ali letalom, če nas bo pot zanesla v bolj oddaljene kraje. Program, ki smo ga pripravili, bomo spremenili v skladu z vašimi pripombami, predlogi, željami in načrti. Sporočajte jih:

- na sedež društva v SEM, v času uradnih ur - vsak četrtek med 11. in 13. uro, tel. 3008 798,
- predsednici društva dr. Bredi Čebulj Sajko na Inštitut za izseljenstvo ZRC SAZU, tel. 4706 487, e-pošta: cebulj@zrc-sazu.si,
- vodji skupine za rajže Mojci Račič v SEM, tel. 3008 766, e-pošta: mojca.racic@guest.arnes.si.

RAJŽE v letu 2001**VILE ROJENICE****18. maj - Kozjanski park**

Vile rojenice

Rajžarji. Foto: Alenka Čas

SED je bogatejši za novega častnega člana. Foto: Alenka Čas

Častni član SED dr. prof. Slavko Kremenšek ob otvoritvi Kroflnovega mлина v Bisrem Grabnu v Kozjem. Foto: Alenka Čas

prva rajža je za nami
uspela
zeleno zeleno kozjansko
vedno ljubezniva Helena
poučna biovizija
osvežujoč multijabolčnik
še vedno mogočen grad
presenetljiv Hribar
spomini na Tita
ob bistrem potočku je mlin
in hrustljavi mlinci
lakoto tolažimo pri Šmalčičevih
ko študent na rajžo gre,
dobro pije, dobro je
preveč govorimo
ura teče
čarovnice odletijo
tavamo po trgu duhov

Janezov prst pa po torti
končno Bistri graben
Kroflnov mlin odpira svoja vrata
slovesno, pristrčno
za hišo, presenečenje
predsednica poljubi prof.
Kremenška
SED bogatejši za novega častnega
člana
žejna grla slovenskih etnologov
kol'kor kapljic, tol'ko let
voščila
čestitke
torta
veselje
otroški smeh
rdeče briške češnje
skupinska slika brez natakarija

SEJEM BIL JE ŽIV

junij: Novo mesto in njegovi obrtniki

Tokrat precej manjša udeležba. Trije avtomobili. Eni obupajo že pred odhodom. Ivica že čaka pri Vesni. Vesna razpreda misli o tkanju, niti, barvi, naravi, idejah. Pomerjamo njene obleke in jope. Otipavamo materiale. Občudujemo njeno domišljijo. Žal je treba naprej.

Pri oblikovalki tekstila Vesni Horvat. Foto: Martina Orehovec

Medičarstva in svečarstva v Novem mestu ni več. Ivica ga obudi v Dolenjskem muzeju. Razstava kot se šika. Zanimiva, poučna, pregledna, brez odvečnega lišpa. Ivica govori o zakulisju nastanka razstave. Spoznamo Zdenka Piclja, direktorja muzeja. Kava v družbi s piškoti. Zunaj otroci. Vosek teče v peščene kalupe. Stojnica Hrabroslava Pergerja. Govori o časih, ki jih ni več. Spominki za domače.

Sprehod do Brega. Matjaž pridrvi s Kočevskega. Nerad govori o svojih izdelkih. Začutimo ljubezen do keramike. Simbolika petelina, anatomija mačke. Križani na posušenem trsu. Navdihuje nas pogled na Krko. Matjažu misli ves čas uhajajo na Kočevsko. Na izpraznjene vasi. Na porajajoče se življenje. Na sosede. Na prostornejši atelje. Mudi se mu nazaj. Nam naprej.

Sprehod do Krke. Reka nas zadrži na svojem bregu. Klepet v Luni. Še skok v novo novomeško knjižnico. Zavetje pred dežjem.

Spet knjige. Knjigarna Goga. Je več kot knjigarna.

Slovo od mesta. Lakota. Tolažimo jo pri Kosu. S tradicijo na sodoben način. Tudi Vito & sin. Po kosilu ni počitka. Ivico čaka delo v muzeju.

Nas čaka družina Stankovič. V novi hiši. Nenehno izumljajo nove izdelke. Stare obrti na nov način. Bitka za trg. Očitno uspešna. Spet pojejo denarnice. Svetloba delavnice, ateljeja potuje z nami proti Šentjerneju.

Kdo ne pozna Jožeta Pungerčarja? Prefinjeno izdelan ritual. Pred našimi očmi gnete glino. Vrti lončarsko kolo. Dviguje glino. Oblikuje latvico, vrč, petelina. Z besedami nima težav. Spet nov avtobus. Umikamo se novim radovednežem. Na dvorišču klepet z materjo. Trgovinica v garaži. Spet petelini, skleda, latvice, pekači, vrči. Spet spomin na domače.

Slovo. Razidemo se vsak na svoj konec. Pred nami je poletje. Za poletjem pride Bistra.

TEHNIKA NARODU

14. september: Tehniški muzej Slovenije - "Tako so delali ..." + piknik v Peklu (vabljeni tudi družinski člani in prijatelji)
KAJ STE ZAMUDILI TISTI, KI NISTE BILI Z NAMI V BISTRU

prijetno petkovo popoldne
gostoljubje sodelavcev TMS

Bistro v soncu

Bistro v dežju

Evo pri peki kruha

vonj sveže pečenega kruha

prešteviline razstavne dvorane

vodstvo gospoda Alberta

ropot tekstilnih strojev

poskuse Nikole Tesle

Titove avtomobile

predsednico v rolls roysu

slamoznec, žage, lokomotive

slastne klobasice z žara

cviček Vina Brežice

renski rizling iz Ptujске kleti

Cockto, pijačo naše mladosti

Titino pehtranovo potico

pogovore o načrtih SED-a

skrivnosti zakonskih spalnic

veselo društvovanje

mir v parku

race v ribniku

sadni kruh za popotnico

"Vozila znanih Slovencev" - predsednica SED dr. Breda Čebulj Sajko. Foto: Mojca R. Simončič

OD MUZEJA DO MUZEJA

24. in 25 oktober: Italija - ogled etnoloških muzejskih zbirk pri Slovencih v Italiji + posvet o etnoloških muzejskih zbirkah v zamejstvu

DOBRI MOŽ IN DOBRA ŽENA

14 december: Kamnik in Palovče - ogledi zbirke dr. Josipa Nika Sadnikarja in Budnarjeve muzejske hiše

Po kruhu diši. Foto: Mojca R. Simončič

Rajže v prihodnjem letu

PR' NACET' PA PR' MOJC'

januar 2002: Škofja Loka - Murkovo priznanje za l. 1999 za novo postavitev etnoloških zbirk v Loškem muzeju + Nacetova hiša v Puštalu

KURENTLAND

februar: Ptuj

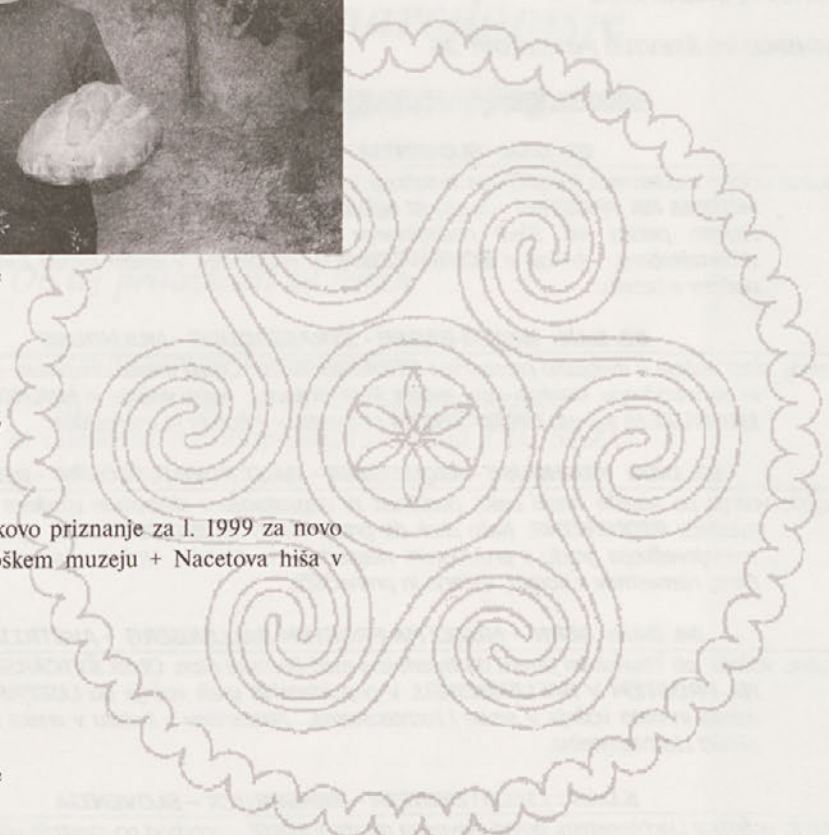
FELSŐSZÖLNÖK

marec ali april: Slovensko Porabje

POLHANJE

4. oktober 2002

Koreno

VABIMO VAS NA ZANIMIVO STROKOVNO - TURISTIČNO POTOVANJE V

ALZACIJA

ECOMUSEE D'ALSACE

ŠVICARSKI MUZEJ NA PROSTEM - BALLEMBERG, SALZBURŠKI MUZEJ NA PROSTEM IN TIROLSKI MUZEJ DEDIŠČINE

ODHOD: POMLAD 2002

ČAS POTOVANJA: 5 dni

MINIMALNO ŠTEVILO POTNIKOV: 35

PREDPROGRAM POTOVANJA - 5 DNEVNA VARIANTA :

01. DAN: SLOVENIJA - NEMČIJA - ALZACIJA

Zjutraj odhod modernega turističnega avtobusa iz Slovenije v Avstrijo. Pri **Salzburgu** bomo obisk **MUZEJA NA PROSTEM** – možnost ogleda 60. tih kmetij in pripadajočih poslopj iz obdobja zadnjih petsto let. Sledi nadaljevanje potovanja na Bavarsko in dalje v Baden – Wuerttemberg. Prihod v **SCHWARZWALD**, nastanitev v enem izmed turističnih mestec, nočitev v hotelu.

02. DAN: BADEN BADEN - STRASSBOURG - MULHOUSE

Zajtrk, sledi vožnja v evropsko prestolnico **STRASSBOURG**. Ogled mesta predvsem slovite katedrale in simpatičnega starega dela mesta Petit France. Nato vožnja v **MULHOUSE**. **OGLED EKOMUZEJA** v kraju **UNGERSHEIM**. Namestitev v hotelu in prenočišče.

03. DAN: MULHOUSE - RIQUEWIHR - HAUT KOENIGSBOURG - BERN

Zajtrk, vožnja po Alzaški vinski cesti, postanek za degustacijo v slikovitem vinskem srednjeveškem mestecu **RIQUEWIHR**. Nato skok do gradu **HAUT KOENIGSBOURG**, ogled fantastičnega srednjeveškega gradu s prekrasnim razgledom na Alzacijo. Vožnja v smeri Švice do mesta Bern, namestitev v hotelu, večerja in prenočišče.

04. DAN: BERN - MUZEJ NA PROSTEM BALLEMBERG - AVSTRILJA

Zajtrk, vožnja ob Thunskem jezeru do Interlakna med Bernske Alpe. Obisk **ŠVICARKEGA MUZEJA NA PROSTEM V BALLEMBERGU**. V popoldanskih urah vožnja do **LUZERNA**, krajši ogled mesta in nato vožnja v smeri Liechtensteina. Nastanitev v hotelu v enem manjših mest v okolici Liechtensteina.

5. DAN : LIECHTENSTEIN – INNSBRUCK – SLOVENIJA

Zajtrk, vožnja v Liechtenstein, ogled glavnega mesta **VADUZ** – sprehod po mestnih uličicah, prosto za kavico. Nato nadaljevanje potovanja na Predarlško v smeri Tirolske. Postanek v Innsbrucku, kjer si bomo poleg mestnega središča ogledali še **TIROLSKI MUZEJ ETNO DEDIŠČINE**. Sledi vožnja v domovino. Prihod v Slovenijo v kasnih večernih urah.

CENA POTOVANJA ZA OSEBO JE ... 76.500 SIT (= cca 680 DEM)

V CENO POTOVANJA JE ZAJETO: avtobusni prevoz na omenjeni relaciji, stroški dveh voznikov gostinsko-hotelske storitve po sporedu v hotelih 3 ***, vstopnine in ogledi po sporedu, kvalitetno vodstvo in organizacija potovanja.